

98de Møde.

Tirsdag den 19. Marts Kl. 7 $\frac{1}{2}$.

Formanden: Udvalgene angaaende Forslag til Lov om Driftsloaan til mindre erhvervsdrivende indenfor Landbrug samt Haandværk og Handel og Forslag til Lov om Bestemmelser mod uretmæssig Konkurrence og Varebetegnelse har afgivet Betænkninger, hvoraf Eksemplarer henholdsvis er og vil blive omdelte.

Endvidere har Udvalget for Andragender afgivet Betænkning over de Udvalget tilstillede Andragender.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Valg af 1 Medlem til det i Lov af 19. Marts d. A. om Nybygninger ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole samt ved Statsfrøkontrollen omhandlede Byggeudvalg.

Hertil valgtes: Landstingsmand Ejsing.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Eventuelt: Første Behandling af Forslag til Lov om Udnyttelse af Vandkraften i Gudenaå.

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 1095).

Formanden: Denne og de følgende paa Dagsordenen opførte Sager kan ikke uden Tingets Samtykke behandles i dette Møde, men hvis ingen gør Indsigelse, betragter jeg Samtykket til deres Foretagelse som givet. (Ophold). Det er givet.

Lovforslaget sættes til Forhandling.

Ministeren for offentlige Arbejder (Hassing Jørgensen): Der er gennem en længere Aarrække arbejdet paa at skabe Interesse for Udnyttelse af Vandkraften i Gudenaå til Frembringelse af elektrisk Kraft. Naturlige Vandfald har vi jo ikke her i Landet, og naar den Opgave skulde løses, maatte det ske ved, at der paa kunstig

Maade tilvejebringes et Fald stort nok til, at Gudenaåens store Vandmasser kunde komme til at virke. Til Undersøgelse af dette Spørgsmaal blev der i 1909 nedsat en Kommission, som afgav Betænkning i 1911. I denne Betænkning var optaget et af Ingeniørerne S. A. Faber og Christian Thomsen udarbejdet Forslag til et Kanal- og Kraftanlæg, hvilket Forslag senere er blevet omarbejdet en Del, saaledes at i Stedet for en oprindelig paatænkt Opstemning af Silkeborg Langsø i Forbindelse med et Kanal-anlæg gaar Planen ud paa, at der anlægges en opstemmet Dæmning i Tange i Forbindelse med en Uddybning af Aaen fra Bjerringbro til Tange. Derved opnaas der et Fald paa 9 Meter, og til Realisation af denne Plan har et privat Konsortium i 1914 indgivet Andragende til Ministeriet om at faa Koncession. Planen har været underkastet indgaaende kritisk Bedømmelse i Elektrizitetskommissionen, i Vandbygningsvæsenet, i det kgl. Landhusholdningsselskab og i Fiskeridirektoratet, og den har i alt væsentligt fundet Tilslutning hos samtlige disse Institutioner. Den eneste større Betænknelighed, der kunde rejses imod Planen, saaledes som den nu foreligger, er den, at den forudsætter en Oversvømmelse af 5—600 ha Land, hvorved 18 Gaarde og Boelssteder sættes under Vand, og det samfundsmæssige Tab, som opstaar ved, at dette betydelige Areal fremtidig undrages Dyrkning, maa altsaa sættes op imod den Fordel, som opstaar ved, at man uden Brug af Kul bliver i Stand til at frembringe 6 Millioner effektive Kilowatttimer aarlig, muligt for øvrigt en Del mere. Efter Sagens Natur har Ministeriet bedømt den saaledes, at den ikke vil kunne fremmes som et Statsforetagende, derimod har Ministeriet hele Tiden været paa det rene med, at det var en Sag, der i saa overvejende Grad var af offentlig Interesse, at den ikke burde betros til direkte Udførelse af et privat Konsortium, og efter at dette underhaanden var blevet tilkendegivet saavel Ansøgerne som de i Sagen interesserede Kommuner, er den kommet til at ligge saaledes, at der er indgivet et Andragende fra Aarhus Byraad og Viborg Amtsråd til Ministeriet om, at man vil meddele Koncession til disse kommunale Raad, men samtidig har Ansøgerne erklæret sig rede til at optage som Medindehavere af Koncessionen de Amtsråd og Bykommuner, som senere maatte melde sig til Deltagelse. Efter at dette er sket, har Ministeriet anset det for overmaade nyttigt at faa denne Sag fremmet. For det første foreligger der som